

Durmuş Hocaoğlu

“Onurlu AB Üyeliği” Tezinin Kritiği: I

Yeniçağ, “Analiz”, 15 Ekim 2005, Cumartesi., s.12
“Analiz” Sıra No: 318; 2005-116; Ekim-06

YENİÇAĞ

Milliyetçi Hareket Partisi'nin, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda bidâyetinden beri savunduğu “onurlu üyelik” tezi, ilk ve yalın bakışta çarpıcı bir slogan olarak karşımıza çıkmakta, ancak mes'elenin altı ciddiyetle kazanmaya kalkışıldığında görülen manzara bir şok oluşturmaktadır; çünkü, bu kadar abartılı bir iddianın bütünüyle teoriden yoksun olduğu ap-açık bir sûrette görülmektedir: Theoriasız, philosophiasız bir tez! Vâkıa bir bakıma şaşırtıcı da değil; zîra, Benedict Anderson'ın, Milliyetçilik üzerinde çalışan teorisyenleri şaşırtan hattâ kızdıran üç paradokstan üçüncüsü olarak sıraladığı, “*milliyetçiliklerin, siyasal güçleriyle karşılaştırıldığında ortaya çıkan felsefi sefâletleri, hattâ tutarsızlıkları*”nın [Hayali Cemaatler., Çev: İskender Savaşır., Metis Yay., İst. 1993, s.19] kendisini en belirgin bir şekilde izhar ettiği alanlardan birisi de Türk Milliyetçiliği olmuştur. Dolayısıyla da, milliyetçiliğini teorik bir zemîne oturtamayan bir siyâsî hareketten olağanüstü şeyler de beklenmemelidir; ancak bu dahi tam bir mâzeret teşkil edemez: Bu yetmezlik, yine de, Anderson'ın yukarıdaki cümlesinin hemen akabinde dile getirdiği gibi, “*diğer -çiliklerle kıyaslandığında, kendine Hobbes'lar, Tocqueville'ler, Marx'lar ya da Weber'ler ölçeğinde büyük düşünürler yaratamayan ve hâsıl olan boşluğun, kozmopolit ve çok dilli aydınların kendisine yukarıdan bakması sonucunu doğuran*” milliyetçilik doktrininin siyâsî elitlerinin, tutarlı ve sağlam, vatansever fikirler ve siyâsî projeler üretebilmesine mâni' teşkil etmemelidir. Çünkü her ne kadar siyaset ve felsefe arasında yakın bir bağ olsa da, ikisi aynı şey değildir ve biâenaleyh, siyâsetçiler de filozof değildir; teori kurmak entellektüellerin işidir. Yâni kendisini açıkça “milliyetçi” olarak vurgulasa bile, bir siyâsî hareket, milliyetçilik teorisinin inşânının me'hazı değildir, ama bu, onun, milliyetçi/vatansever projeler üretememesinin gerekçesi de olamaz. Burada “vatansever” kavramını bilhassa vurgulamak isterim; çünkü her vatanseverlik — özü îtibâriyle bir tür ekzistansiyel milliyetçiliği çekirdeğinde taşısa bile — milliyetçilik değildir ama, milliyetçilik vatanseverlikten daha kapsamlı olduğu için, her milliyetçilik, tabiatı muktezâsınca, en üst düzeyde vatanseverdir. İşte burada görülmeyen, budur.

İmdi, MHP elbette vatanseverdir ve elbette yine milliyetçi; ancak samimiyet tek başına yetmiyor ve theoriasız ve philosophiasız olunca da ancak bu kadar oluyor zâhir.

Hâlbuki olmamalı. Niçin?

Çünkü, MHP'nin, herşeyden önce, bütün tarih boyunca görülmüş en kapsamlı siyâset ve toplum mühendisliği projesi tatbikatı olan, temel felsefesine uygun olarak, hür ve müstakil ulus-devletlerden oluşan milletler-arası bir kuruluş değil, aksi vârid olduğu takdirde dağılıp gitmesi kaçınılmaz olacağı için, bizzarûre, bünyesine almış ve alacak olduğu ulus-devletleri zaman içerisinde asimile ederek federal veya konfederal bir devlete dönüşmeyi amaçlayan milletler-üstü küresel bir kuruluş olma yolunda düşe-kalka, ama yine de bütün krizlerine rağmen, her adımında biraz daha ilerlemiş olarak mesâfeler almakta olan Avrupa Birliği karşısında sıradan ve hemen hemen herkesin söyleyebileceği, olağan zamanların olağan milliyetçi diskurlarına dayalı bir proje ile yola çıkılamayacağını ve temel tezi olan “onurlu

üyelik”in böyle bir birlik içerisinde yer almak ile hiçbir sûrette kabil-i te’lif olamayacağını idrâk etmesi lazım gelmektedir. Çünkü bir milletin ve devletin onuru hürriyet, istiklâl ve kendine yeterlik olduğuna binâen bu temel şartların hiçbirisi Avrupa Birliği’ne üyelik ile uygunluk arz etmekte değildir.

İmdi; dönelim yine “theoria ve philosophia”ya: Acaba MHP çevresi AB konusunda ne gibi teorik-felsefî bir alt-yapıya sâhip, bunu soruşturalım.

MHP’nin, bugüne kadarki neşriyatında bu istikamette dişe dokunur birşeye rastlayabilmiş olduğumu söyleyemem. AR-GE’si olan siyâsî bir parti olmasına karşılık, eli yüzü düzgün ortaya koymuş olduğu ve maalesef sonuna kadar götüremediği — ve hattâ internetteki serbest onlayn neşriyatını da anlaşılabilir bir şekilde kesip attığı — yalnızca ondört sayı çıkabilen “Türkiye ve Siyaset” dergisinin hiçbir sayısında böyle analizler neşrolunmadığı gibi, parti adına yayınlanan kitaplar listesinde de böyle bir şey mevcut bulunmuyor. Geriye kalıyor AR-GE çalışmalarının yazıya dökülmeyen ürünleri; ancak, yazılı ve ulaşılabilir (accessable) bir metin olmayınca dikkate alınması da bahse mevzû edilemez elbette. Bütün bunların içerisinde belki de tek istisnâ, Sayın Devlet Bahçeli imzasıyla neşrolunun ve internetten serbest olarak yayınlanan “*Son Gelişmeler Işığında Türkiye’nin AB Üyeliği ve Milliyetçi Hareket Partisi, Temel Yaklaşım Biçimimiz ve Görüşlerimiz*” başlıklı kitap. Kritiğimizi bu kitabı merkeze alarak yapacağız.

